

Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

Seksualiteit en intimiteit op latere leeftijd

Eveline Kiela, Marleen Dohmen, Jana Kerssies en Elena Bendien

13 juni 2023: bendien@leydenacademy.nl

Planning

1. Korte introductie van het onderzoek
2. Creatieve opdracht
3. Terugkoppeling en gezamenlijke discussie

Diana Blok, [Mother with Pearl Necklace, ed. 1 of 5](#), 1997

Waarom onderzoek naar seksualiteit en intimiteit?

Ouderen per leeftijdscategorie, 2023

Leeftijd	Totaal	Mannen	Vrouwen
Totaal	17 811 291	8 850 309	8 960 982
65 tot 80 jaar	2 728 550	1 326 085	1 402 465
80 tot 100 jaar	870 045	352 038	518 007
100 jaar of ouder	2 572	400	2 172

Er zijn 2 728 550 mensen van 65 tot 80 jaar, en 872 617 80-plussers.

<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/ouderen>

3 601 167 mensen die 65 jaar en ouder zijn

Verpleeghuiszorg in Nederland

Cijfers peildatum 1 oktober 2022

In Nederland wonen 121.009 mensen, voornamelijk ouderen, in een verpleeghuis.

<https://www.actiz.nl/hoe-staat-het-met-de-wachtlijsten-voor-verpleeghuizen>

Ca. 3,4 % van de groep die 65 jaar en ouder zijn woont in verpleeghuizen

Waarom onderzoek naar seksualiteit en intimiteit?

ZORG VOOR BETER Zoek op trefwoord

Receptie voor verpleging, verzorging, zorg thuis en eerste lijn

HOME | **THEMA'S** | NIEUWS | AGENDA | ONDERWIJS | KENNIS DELEN | OVER ONS

Home » Thema's » Intimiteit en seksualiteit » Praktijk » Wat is het?

INTIMITIEIT EN SEKSUALITEIT

Wat is intimiteit en seksualiteit bij ouderen?

Intimiteit en seksualiteit in de zorg gaat over de behoeften en wensen van je cliënten. Wees je bewust dat deze behoeften en wensen er zijn, en zorg voor privacy.

Wat doe je als een cliënt de deur op slot heeft? Heb je oog voor een cliënt die even een aantal uur alleen met zijn partner wil zijn? Vind jij het kunnen dat een cliënt porno kijkt? In de zorg gaat het over dit soort vragen, waarbij er wel verschillen zijn tussen de thuiszorg en de verpleeghuiszorg.

Wat is intimiteit?

Noëlle Sant
aanzetleider Intimiteit en seksualiteit en Politieke zorg, werkzaam bij Wons crail | [contact](#)

GRATIS NIEUWSBRIEF

Meld je aan voor de gratis nieuwsbrief

<https://www.zorgvoorbeter.nl/seksualiteit/wat-is-seksualiteit-bij-ouderen>

Toename seksuele activiteit onder 75-plussers

17-5-2023 00:00

© Getty Images

In 2022 zei 27 procent van de 75-plussers seksueel actief te zijn, in 2014 was dat nog 16 procent. Van alle Nederlanders van 16 jaar of ouder gaven 7 op de 10 aan in het afgelopen jaar seks te hebben gehad, dat is minder dan in 2014. De afname in seksuele activiteit is het sterkst onder jongeren van 16 tot 25 jaar. Onder vrouwen neemt de seksuele activiteit vanaf 45 jaar wat sterker af dan onder mannen. Dit blijkt uit de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor van CBS, in samenwerking met het RIVM, Rutgers en Soa Aids Nederland.

<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2023/11/toename-seksuele-activiteit-onder-75-plussers>

Exploratief onderzoek met thuiswonende mensen

ONZE EERSTE RESULTATEN

UITNODIGING

RUIJ 60 AANMELDINGEN

DIALOOGGROEPEN

8 BIJeenKOMSTEN

DIVERSE THEMA'S

VOORBEELDEN VAN THEMA'S

BEGRIPPEN

Intimiteit is twee draadjes die een vonkje maken...

Seksualiteit is makkelijker te regelen dan intimiteit.

Praten over seksualiteit is intiem...

Contact vind ik intiem. En dat kan lijfelijk zijn, maar dat kan ook mentaal, dat kan ook spiritueel... Echt contact, van harte, weet je, een harte-contact!

VOORBEELDEN VAN THEMA'S

Bespreekbaarheid en taboe

Ik vind dat wel een belangrijk onderwerp. Maar ook de taboe. Mijn moeder is met 80 nog verliefd geworden op een man, was duidelijk aan het flirten, en ik durfde niet te vragen: doen jullie het ook?

Ik heb er ook wel eens aan gedacht, zeker als je met goeie vrienden om de tafel zit. In theorie begin ik er sowieso zeker niet over, behalve dat ik misschien wel eens een hint heb gemaakt, maar het is ook nooit gebeurd dat je met die beste vrienden over seks gaat zitten praten...

En ook een taboe onderwerp als masturbatie, wat natuurlijk op de oudere leeftijd überhaupt misschien iets handigs is. Een Chileense vriendin van mij die vroeg eens: 'Praten jullie onder vriendinnen over seks?' En ik zei: 'Nee, hoezo? Dat doen we nooit.' 'Nou ja!' - zei ze, dat vond ze 'be-la-chelijk!'

VOORBEELDEN VAN THEMA'S

Diversiteit

Dat zinnetje in de verzorgingshuizen is echt klassiek: wie wil die vieze homo wassen, of wie helpt vandaag die vieze ouwe pot? Zo negatief geladen, daar heb je last van. En op een gegeven moment herkende ik een gebaar, in mezelf. De eerste 10 jaar was ik heel uitbundig lesbienne. En op een gegeven moment zat ik bij een dokter en dacht bij mezelf: als ik dat nou zeg, krijg ik meteen toch..? In ieder geval ik werd heel onrustig, onzeker...

Ik ben 67 en ik bouw gewoon al 27 jaar één groot feestleven. Op alle gebieden.... En ondertussen was ik heel druk, ik heb een harem. Wat een sjeik Saoudi-Arabië heeft. Veel mannen en vrouwen, van alles. Ja, ik heb een harem, waar ik me mee afgeef. ...Er komt zo veel op m'n pad. En er zijn een paar vriendinnen die er wat van weten, die zeggen van oh! En dan zeg ik als ik het nu niet doe, wanneer ga ik het dan doen? Als ik straks in het verzorgingshuis zit? Ik wil alles wat op m'n pad komt waarvan ik denk dat leuk is. En dat is heel veel.'

Wat is uw thema of boodschap?

Creatieve opdracht:

Bedenk een kort toneelstukje/ een scene van enkele minuten (2-3) waar het gesprek over seksualiteit en/of intimiteit tussen (oudere) mensen centraal staat.

Het doel: probeer met je scene

een belangrijke boodschap te verwoorden

En/ Of

een maatschappelijk statement te maken

En/ Of

een belangrijk thema aan te kaarten.

Over 20 minuten presenteren jullie dit toneelstukje aan het publiek. Vooraf kun je in enkele zinnen het context van je scene schetsen/ introduceren.

<https://www.leydenacademy.nl>

Rijnsburgerweg 10 | 2333 AA Leiden | 071-524 0960 | info@leydenacademy.nl | www.leydenacademy.nl